

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР
В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 26 квітня 2024 року

Одеса
«Фенікс»
2024

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)
Є 24

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 15.05.2024 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів** : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квітня 2024 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2024. – 1000 с.
ISBN 978-617-8430-05-4

У збірнику відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології в умовах повномасштабного військового вторгнення. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їх конституційному вимірі у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики. Відображено наукові напрацювання у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)»364»»20»(062.552)

Матеріали видано в авторській редакції

ISBN 978-617-8430-05-4

© НУ «Одеська юридична академія, 2024
© Автори статей, 2024

<i>Батанова Людмила Олександрівна</i> СТАН МИТНОГО ОПОДАТКУВАННЯ У ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	240
<i>Іванченко Едуард Пилипович</i> ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЦЕДУРИ МИТНОГО ДЕКЛАРУВАННЯ ТОВАРІВ	241
<i>Івасюк Ігор Георгійович</i> ДЕЯКІ ЗАХОДИ МИТНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ ЩОДО ЗАХИСТУ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	244
<i>Коваль Наталія Олексіївна</i> ЦИФРОВІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ЕКСПОРТНОГО КОНТРОЛЮ	246
<i>Козарійчук Дмитро Васильович</i> ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ МИТНОЇ СПРАВИ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ	248
<i>Панчук Анна Олександрівна</i> ЩОДО ЗМІНИ КОНЦЕПЦІЇ УПРАВЛІННЯ ПОРТАМИ В УКРАЇНІ	249
<i>Плохута Євгеній Петрович</i> ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ БЛОКЧЕЙН-ТЕХНОЛОГІЇ У МИТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ЗАСТОСУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	252
<i>Сергєєв Юрій Володимирович</i> БЕЗПЕКА В ЧОРНОМОРСЬКОМУ РЕГІОНІ ТА РОЗВИТОК СТРАТЕГІЇ: НОВЕЛИ ЗАКОНОДАВСТВА США	254
<i>Назарко Артем Аркадійович</i> ПОСТ-МИТНИЙ КОНТРОЛЬ У РОЗУМІННІ СТАТТІ 337 ¹ МИТНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	255
<i>Омельченко Андрій Іванович</i> РЕЖИМ ПІДВОДНОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ УКРАЇНИ: НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОГО БАЗИСУ	258
<i>Рудик Марко Романович</i> КОНТРОЛЬ СУДЕН ДЕРЖАВОЮ ПОРТУ У СИСТЕМІ ПРОТИДІЇ СУБСТАНДАРТНОМУ СУДНОПЛАВСТВУ	260

СЕКЦІЯ 7. ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СУДОУСТРОЮ, ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРАТУРИ, ІНШИХ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ, АДВОКАТУРИ

<i>Бакаянова Нана Мезенівна</i> ПРОФЕСІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ АДВОКАТІВ В АСПЕКТІ ПРАВА НА СВОБОДУ ОБ'ЄДНАННЯ	262
<i>Косюта Михайло Васильович</i> УЧАСТЬ ПРОКУРОРА У РОЗСЛІДУВАННІ КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ ЗГІДНО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ	265
<i>Кісліцина Ірина Олександрівна</i> ПРОБЛЕМИ ДОТРИМАННЯ АДВОКАТАМИ ЕТИЧНИХ НОРМ ПРИ ВЕДЕННІ ОНЛАЙН-БЛОГІВ	267
<i>Ковальчук Інна Сергіївна</i> ПРАВОЗАХИСНА РОЛЬ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ У ВОЄННИЙ ЧАС	269
<i>Кравченко Марина Олександрівна</i> ПОРУШЕННЯ СУДДЕЮ СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ ЯК ПІДСТАВА ДЛЯ ПРИТЯГНЕННЯ ДО ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	271
<i>Кубаєнко Андрій Володимирович</i> МОДЕЛІ ТА ПІДХОДИ ДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ	273
<i>Свида Олексій Георгійович</i> ОКРЕМІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЩОДО ПРАВОВОГО СТАТУСУ ПЛЕНУМУ ВЕРХОВНОГО СУДУ	275
<i>Храпенко Олена Олегівна</i> ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В АДВОКАТУРІ	277
<i>Курганський Олександр Валерійович</i> ОКРЕМІ АСПЕКТИ РЕФОРМУВАННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ПРОКУРАТУР В УКРАЇНІ В СУЧАСНИЙ ПЕРІОД	279
<i>Нестерчук Лілія Петрівна</i> ПРИНЦИП ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА У ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ СУДОВОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	281
<i>Зубрицький Олександр Олександрович</i> ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЦЕДУРИ ПРИТЯГНЕННЯ АДВОКАТА ДО ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	283
<i>Мозгальов Віктор Юрійович</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ КУЛЬТУРИ ПОВОДЖЕННЯ ЗІ ЗБРОЄЮ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ ...	286
<i>Полетило Павло Сергійович</i> МОДЕЛЬ СПРАВЕДЛИВОГО ПРАВОСУДДЯ (ВИПАДОК, КОЛИ СВІДОК ОБВИНУВАЧЕННЯ ВІДСУТНІЙ В СУДОВОМУ ЗАСІДАННІ)	288
<i>Хлистік Мирослава Андріївна</i> ПРИМИРЕННЯ СТОРІН СПОРУ ШЛЯХОМ МЕДІАЦІЇ ПІД ЧАС СУДОВОГО ПРОЦЕСУ	291

СТАН МИТНОГО ОПОДАТКУВАННЯ У ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Питання митного оподаткування стають вкрай важливими та актуальними, оскільки визначає стан економічної стабільності держави, конкурентоздатності країни та забезпечує значну частину державного бюджету тощо. Встановлення режиму воєнного стану в Україні стало поштовхом запровадження певних змін у системі митного оподаткування [1]. Перші зміни торкнулися митних формальностей та порядку митного оподаткування. Так, з 2022 р. змінено порядок сплати ввізного мита, ПДВ, акцизного податку на товари (крім спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів) та транспортних засобів при ввезенні фізичними особами на митну територію України тощо [2].

Серед нововведень необхідно відмітити: спрощення процедури подання декларацій для певної категорії платників податків; час здійснення митного оформлення товарів з моменту пред'явлення митному органу товарів скорочено з чотирьох робочих годин до однієї; безоплатне здійснення деяких митних формальностей; призупинено строки тимчасового зберігання товарів під митним контролем, термін повернення авансових платежів тощо).

Зміни торкнулися також й контролюючо-перевірочної діяльності митних органів, серед головного відмітимо: введення мораторію (заборон) на здійснення документальних перевірок; для деяких категорій товарів скасовано обов'язкове подання певних дозвільних документів (наприклад, ліцензії, дозволу), перелік яких затверджено Постановою Кабінету Міністрів України [3].

Наступним кроком нововведень у системі митного оподаткування необхідно назвати безоплатне ввезення на митну територію України товарів, кінцевими отримувачами яких є органи, що здійснюють правоохоронну та оборонну діяльність, військові формування тощо [4].

Третім кроком необхідно назвати поновлення митних перевірок з 1 травня 2024 року. Відповідні поновлення передбачено у проекті Закону від 03.07.2023 р. № 9456 [5], яким передбачається, продовження на невизначений термін контролюючо-перевірочні заходи, що були розпочаті та не завершені до 24.02.2022 р. При цьому документальні перевірки можуть бути розпочаті за наявності безпечного доступу до документів, приміщень підприємств, проведення інвентаризацій, відбору проб/зразків товарів тощо. До графіків документальних перевірок в 2024 р. можуть бути включені підприємства, які:

- ввозять на митну територію України товари, на які встановлюються особливі види мита та підакцизні товари;
- вивозять з митної території України товари, що обкладаються вивізним (експортним) митом;
- декларують товари зі звільненням, розстроченням від сплати митних платежів, використанням пільг;
- порушують правила декларування митної вартості, коду товару згідно з УКТ ЗЕД; країни походження, що становлять базу для митного оподаткування та значно впливають на надходження митних платежів до бюджету.

Нововведенням можна назвати також те, що щоквартальні плани-графіки документальних планових виїзних перевірок митного органу будуть оприлюднюватися на офіційному веб-сайті Держмитслужби України, що є новелою в митному законодавстві.

Додатково, нагадуємо, що з врахуванням призупинення термінів давності митні органи для цілей планування перевірок зможуть використати матеріали, що накопичені ними протягом воєнного стану та охоплюють більше 5 років.

Таким чином, виходячи із вищезазначеного усім суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності необхідно дотримуватись законодавства у сфері митної справи, оскільки після закінчення дії воєнного стану в Україні відповідні заходи державного нагляду будуть відновлені і у випадку виявлення правопорушень з боку суб'єкта господарювання до останнього можуть бути вжито передбачені нормою закону санкції.

Список використаних джерел

1. Про введення воєнного стану в Україні : указ Президента України від 24.02.2022 р. № 64. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397> (дата звернення: 23.03.2024).

2. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства на період дії воєнного стану : Закон України від 24.03.2022 р. № 2142-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2142-20#Text> (дата звернення: 23.03.2024).

3. Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану : постанова КМУ від 18.03.2022 р. № 314. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/314-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення: 24.03.2024).

4. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо адміністрування окремих податків у період воєнного, надзвичайного стану : Закон України від 01.04.2022 р. № 2173-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2173-20#Text> (дата звернення: 23.03.2024).

5. Про внесення змін до Митного кодексу України щодо митного оформлення біометану : проект Закону України від 03.07.2023 р. № 9456. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/П09499I?an=1> (дата звернення: 23.03.2024).

Ключові слова: воєнний стан, документальні перевірки, митне оподаткування, митні формальності, товари, транспортні засоби.

Keywords: military position, documentary check, customs taxation, customs formalities, goods, vehicles.

Іванченко Едуард Пилипович

Українська технологічна академія,

кандидат юридичних наук, професор,

докторант Науково-дослідного інституту приватного права

і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України,

радник Асоціації митних брокерів України

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЦЕДУРИ МИТНОГО ДЕКЛАРУВАННЯ ТОВАРІВ

У зв'язку з набуттям Україною статусу кандидата на членство в ЄС на нашу державу покладається зобов'язання щодо адаптації національного законодавства до права ЄС за окремими пріоритетними напрямками, одним із яких є митне законодавство (Додаток XV до Глави 5 Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом) [1].

На початку лютого 2023 року Єврокомісія опублікувала Висновок щодо заявки України на членство в ЄС [2]. У ньому надана оцінка виконання розділу «Наближення митного законодавства» (або як його називають «Митний союз») виявилася дуже високою – 4-й із 5 можливих рівнів (найвищий рівень має лише сфера надання цифрових сервісів) [3].

Попри триваючу повномасштабну військову агресію із боку РФ проти України, станом на початок квітня 2024 року наша держава продовжує активно упроваджувати та законодавчо